

MITÄ PETANKKI ON?

Petankki, eli kansainväliseltä nimeltään pétanque on kuulapeli, jota nykyään pelataan nykyään käytännöllisesti kaikkialla maailmassa.

Nykyisen muotonsa Petankki sai vasta vuonna 1910, kun etelä-ranskalaisessa La Ciotatin kaupungissa kuulapeleihin innostunut Jules Le Noir totesi paikallisen kuulapelin olevan reumatismiselle keholleen liian rasittavaa. Hän halusi kuitenkin jatkaa mukavia illaniloja kavereittensa kanssa kuulapeliä pelaten. Hän kehitti uuden pelin, jossa kuula piti heittää jalat yhdessä ringissä seisten. Muissa Ranskassa pelattavissa kuulapeleissä otettiin nimittäin juoksuaskelin vauhtia tai kuroteltiin pitkiä askeleita sivusuuntaan. Nimi Pétanque on muuntunut Provencon kielisestä "ped tancas" -eli jalat yhdessä.

Kuulapelien juuret ovat tuhansien vuosien takana. Egyptin esidynastisella ajalla. Vieläkin vanhemmalta ajalta, eteläisen Turkin Catal Hüyükistä (6250 – 5400 e.a.a.) on arkeologit löytäneet merkkejä kuulapeleistä.

Sittemmin kuulapelit levisivät Välimeren ympäristöön, tutkijoiden mukaan suurelta osin roomalaisten sotilaiden ansiosta.

SUOMEN PÉTANQUE-LIITTO SP-L

Suomen Pétanque-Liitto SP-L on perustettu 1982, ja sillä on noin 50 jäsenseuraa kautta maan, joissa on yhteensä noin 4000 innokasta lajin harrastajaa ja noin 500 lisenssipelaajaa.

SP-L julkaisee kerran vuodessa ilmestyvää Suomen Pétanque-lehteä, joka ilmestyy nettiversiona liiton sivuilla.

Lajin SM-kilpailuja järjestetään vuosittain yleisessä, naisten, junioreiden, nuorempien junioreiden, yli 55-vuotiaiden ja yli 65-vuotiaiden sarjoissa.

Liitto on kansainvälisen liittojen, Fédération Internationale de Pétanque et Jeu Provençal (FIPJP) ja Confédération Européenne de Pétanque (CEP) jäsen.

Suomi osallistuu moniin lajin kansainvälisiin arvoturnauksiin vuosittain esim. maaotteluihin, PM-, EM-, ja MM-kisoihin.

Suomessa on järjestetty kaksi suurta kansainvälistä kilpailua: Naisten MM-kisat Porissa 1996 ja World Games Petanque Lahdessa 1997, useiden PM-kisojen lisäksi.

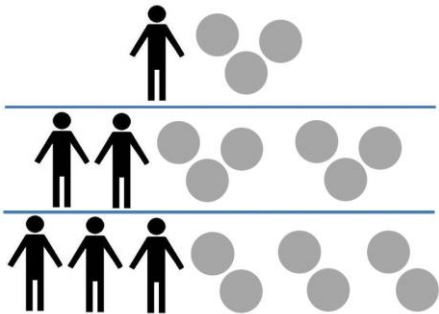
PELIVÄLINEET

Kansainvälisen liiton hyväksymät metalliset kuulat, joiden läpimitta on 70,5 – 80 mm ja paino 650 – 800 g. Puinen tai kv.liiton hyväksymä VMS:n synteettinen maalipallo (snadi), jonka halkaisija on 30 (+/- 1) mm. Pelialusta voi olla millainen tahansa, suositeltavin on melko tasainen hiekkakenttä, kooltaan vähintään 3 x 12 m.

PELIMUODOT

Peliä pelataan kahdella 1-3 –hengen joukkueella:

- singeli: joukkueessa on yksi pelaaja, 3 kuulaa / pelaaja
- duppeli: joukkueessa on kaksi pelaajaa, 3 kuulaa / pelaaja
- trippeli: joukkueessa on kolme pelaajaa, 2 kuulaa / pelaaja

Lisäksi kilpailumuotona on myös ammutakilpailu.

PELIN SÄÄNTÖLYHENNELMÄ (täydelliset säännöt löytyy: www.petanque.fi)

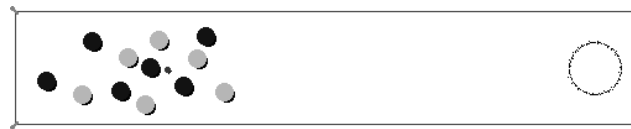
Aloittava joukkue valitaan arvalla, minkä jälkeen aloittaja piirtää aloituskohtaan hiekkaan ympyrän, halkaisijaltaan 35 - 50 cm ja heittää snadin 6 - 10 metrin päähän ympyrästä. Snadin on jäätävä vähintään 1 m:n päähän kaikenlaisista esteistä. Seuraavaksi aloittajajoukkue heittää ensimmäisen kuulansa yrittäen saada sen mahdollisimman lähelle snadia. Kuula saa myös osua snadiin ja jopa siirtää sen eri paikkaan. Heittäjän on seistävä ympyrän sisällä molemmat jalat maassa, kunnes kuula on koskettanut maata.

Seuraavaksi heittää vastapuolen joukkueen joku pelaaja yrittäen saada oman kuulansa lähemmäksi snadia, kuin vastustajan kuula. Kuulat saavat osua toisiinsa, joten heittäjä voi myös "kilkata" tai "ampua" vastapuolen kuulan kauemmaksi snadista. Joukkue heittää niin kauan, kunnes saa oman kuulansa lähemmäksi snadia, kuin vastustajan lähin kuula. Heittovuoro on siis aina sillä joukkueella, kumman kuula ei ole lähimpänä snadia.

Kun toisen joukkueen kaikki kuulat on käytetty, heittää vastustaja jäljellä olevat kuulansa. Pelialueen reunaan osuneet ja ulkopuolelle menneet kuulat ovat "kuolleita" eli pois pelistä. Jos snadi kuolee ja vain toisella joukkueella on kuulia heittämättä, saa joukkue yhtä monta pistettä kuin kuulia on jäljellä, muutoin kierros hylätään.

Kun kaikki kuulat on heitetty, lasketaan pisteet. Pisteet saa joukkue, kumman kuula on lähimpänä snadia. Joukkue saa niin monta pistettä, kuin heidän kuuliaan on lähimpänä snadia.

Pisteet saanut joukkue aloittaa seuraavan heittokierroksen siltä paikalta, mihin edellinen kierros päättyi. Peli jatkuu niin kauan, kunnes toinen joukkue saa 13 pistettä ja voittaa pelin.

Snadia lähimpänä on tumman joukkueen kaksi kuulaa. Vaalean joukkueen lähin kuula on vasta kolmantena. Täten tumma joukkue saa kaksi pistettä, vaalea ei yhtään.

PETANKKI

PÉTANQUE

SUOMEN PÉTANQUE-LIITTO SP-L RY

Tallikatu 34

00520 HELSINKI

<http://www.petanquefinland.com/>